

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„Hravo – zdravo“

Motto: „Aj v nemocnici sa hráme, vzdelávame a objavujeme svet.“

Názov školského vzdelávacieho programu	„Hravo – zdravo“
Stupeň vzdelania	predprimárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	individuálna
Formy výchovy a vzdelávania	celodenná, poldenná
Vyučovací jazyk	slovenský
Prerokovaný v pedagogickej rade	17.06.2026
Vydaný dňa	01.09.2026
Názov školy	Materská škola pri zdravotníckom zariadení
Adresa školy	Limbová 1, Bratislava
Kontakty školy	Tel.: 02/59371312, mobil: 0910 707 574 e-mail: msprizz.limbova@gmail.com
Web stránka školy	www.mszz-limbova.sk
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy Bratislava
Adresa zriaďovateľa	Tomášiková 46, 831 04 Bratislava

Vydáva: Mgr. Zuzana Sopúchová, riaditeľka materskej školy

OBSAH

1. Názov školského vzdelávacieho programu	4
2. Vymedzenie poslania, cieľov výchovy a vzdelávania a zamerania materskej školy pri zdravotníckom zariadení.....	4
3. Stupeň vzdelania.....	11
4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania	11
5. Učebné osnovy	12
5.1 Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti	13
6. Vyučovací jazyk.....	16
7. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.....	17
8. Stratégie digitálnej transformácie vzdelávania	20
9. Záver	25
Prílohy	26

Zoznam tabuliek

Tabuľka č.1 Odporúčané stratégie, metódy a učebné zdroje, zamerané na dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-emocionálnej úrovne dieťaťa (str.16)

Zoznam skratiek a značiek

MŠVVaM SR	Ministerstvo školstva vedy, výskumu a mládeže Slovenskej republiky
NÚDCH	Národný ústav detských chorôb
PO	Podporné opatrenia
IT	Informačné technológie
IRS	Interactive Response System (interaktívny systém odozvy)
RNA	Revelation Natural Art (grafický program)
UK	Univerzita Komenského
VVČ	Výchovno-vzdelávacia činnosť
ZPP	Zariadenia poradenstva a prevencie

1. Názov školského vzdelávacieho programu

Názov školského vzdelávacieho programu „**Hravo – zdravo**“ vyjadruje základnú filozofiu a profiláciu výchovno-vzdelávacej činnosti materskej školy pri zdravotníckom zariadení. Zdôrazňuje prirodzené prepojenie hry, vzdelávania a podpory zdravia detí predškolského veku, ktoré sa nachádzajú v období liečebného alebo ozdravného procesu počas hospitalizácie v nemocnici.

Slovo „**hravo**“ poukazuje na hru ako prirodzenú a dominantnú aktivitu dieťaťa predškolského veku. Prostredníctvom hry deti objavujú svet, rozvíjajú svoje schopnosti, myslenie a reč, nadobúdajú nové vedomosti, zručnosti a osobnostné kompetencie a zároveň prežívajú radosť, pocit bezpečia a psychickej pohody. V podmienkach hospitalizácie má hra osobitný význam, pretože prispieva k vytváraniu pozitívnej atmosféry a pomáha dieťaťu zvládať náročné situácie spojené s pobytom v nemocnici.

Slovo „**zdravo**“ vyjadruje zameranie výchovno-vzdelávacej činnosti na podporu zdravia, zdravého životného štýlu a celostnej pohody dieťaťa. V podmienkach materskej školy pri zdravotníckom zariadení nadobúda osobitný význam, pretože výchova a vzdelávanie sa realizujú v úzkej súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, liečebným procesom, vždy s ohľadom na aktuálny zdravotný stav, individuálne potreby a možnosti dieťaťa.

Názov programu zároveň symbolicky vyjadruje snahu materskej školy vytvárať podnetné, bezpečné a rešpektujúce prostredie, v ktorom sa deti môžu hrať, vzdelávať, objavovať svet a rozvíjať svoje schopnosti aj počas hospitalizácie v zdravotníckom zariadení. Prostredníctvom výchovno-vzdelávacej činnosti podporujeme ich psychickú pohodu, sociálne vzťahy, aktivitu a pozitívne prežívanie obdobia liečby.

Školský vzdelávací program „**Hravo – zdravo**“ rešpektuje požiadavky štátu na poskytovanie inštitucionálneho predprimárneho vzdelávania a zároveň zohľadňuje právo detí chorých a zdravotne oslabených na výchovu a vzdelávanie počas hospitalizácie v nemocnici. Vychádza zo **Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené pre predprimárne vzdelávanie a vytvára jednotný rámec pre profesionálne a kvalitné poskytovanie predprimárneho vzdelávania chorým a zdravotne oslabeným deťom v cieľovej, výkonnej a obsahovej rovine**. Realizácia výchovy a vzdelávania vychádza z profesionálnych kompetencií kvalifikovaného pedagogického tímu a zohľadňuje aktuálny zdravotný stav, individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a možnosti detí, ako aj špecifické podmienky materskej školy pri zdravotníckom zariadení.

2. Vymedzenie poslania, cieľov výchovy a vzdelávania a zamerania materskej školy pri zdravotníckom zariadení

Charakteristika materskej školy

Materská škola pri zdravotníckom zariadení je najväčšou nemocničnou materskou školou s celoslovenskou pôsobnosťou v zriaďovateľskej pôsobnosti Regionálneho úradu školskej správy v Bratislave. Funguje ako samostatný právny subjekt a štátna rozpočtová organizácia od 1. januára 1997.

Materská škola nemá vlastnú budovu, jej pracoviská vrátane riaditeľstva sú v prenajatých priestoroch troch bratislavských nemocníc. Sídlo (riaditeľstvo) materskej školy sa nachádza v budove Národného ústavu detských chorôb (NÚDCH) na Limbovej ulici 1 v Bratislave.

V súčasnosti má materská škola 18 tried, do ktorých sa zaraďujú deti choré a zdravotne oslabené, ktoré sú hospitalizované na klinických pracoviskách nemocníc.

Pätnásť tried materskej školy sa nachádza na jednotlivých klinických pracoviskách v NÚDCH na Limbovej č. 1 v Bratislave, dve triedy v Univerzitnej nemocnici Bratislava - v Nemocnici akademika Ladislava Dérera Limbová 5, Bratislava na Klinike infektológie a geografickej medicíny a jedna trieda v Univerzitnej Nemocnici s poliklinikou Bratislava - v Nemocnici sv. Cyrila a Metoda na Antolskej č. 11, Bratislava na Klinike pre deti a dorast A. Getlíka.

V triedach materskej školy sa uplatňuje variabilná poldenná a celodenná výchovno-vzdelávacia činnosť s deťmi vo veku od 3 do 6 rokov, výnimočne od 2 rokov. Výchova a vzdelávanie sa uskutočňujú v časových úsekoch zohľadňujúcich dĺžku liečebného alebo ozdravného pobytu detí, detská skupina je heterogénna a veľmi premenlivá.

Poslanie materskej školy

Materská škola pri zdravotníckom zarodení je dôležitým výchovno-vzdelávacím článkom v procese komplexnej starostlivosti o choré a zdravotne oslabené deti predškolského veku počas ich hospitalizácie v nemocnici. Vytvára špecifické podmienky, ktoré umožňujú úspešné vzdelávanie a uspokojenie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb každého zdravotne znevýhodneného dieťaťa. Zohľadnenie týchto potrieb zabezpečuje dieťaťu rovnocenný prístup k vzdelávaniu, rozvoj jeho osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a začlenenia sa do spoločnosti.

Materská škola pôsobí priamo na detských klinikách troch bratislavských nemocníc a zabezpečuje predprimárne vzdelávanie výhradne hospitalizovaným deťom. Lokalita materskej školy priamo v centre poskytovania zdravotnej starostlivosti určuje jej identitu. Jej špecifikom je prostredie zdravotníckeho zariadenia, v ktorom sa prirodzene prepája starostlivosť o zdravie s výchovno-vzdelávacím procesom. Ochrana života a podpora zdravia sú každodennou zdieľanou realitou a prirodzenou súčasťou každodenného fungovania materskej školy.

Poslaním materskej školy je sprevádzať choré a zdravotne oslabené dieťa náročným obdobím hospitalizácie v nemocnici. Vo svojej činnosti priamo nadväzujeme na kľúčové oblasti zdravotnej starostlivosti, ktoré zahŕňajú: podporu zdravia, prevenciu rôznych ochorení, obnovu síl a zmierňovanie ťažkostí detského pacienta. Dieťa vnímame komplexne, s dôrazom na podporu jeho psychickej i fyzickej pohody. Prostredníctvom hrových, vzdelávacích a relaxačných aktivít cielene podporujeme a komplexne rozvíjame osobnosť dieťaťa s prihliadnutím na jeho vekové, individuálne osobitosti, zdravotný stav a aktuálne možnosti.

Hlavný cieľ

Smerovať k dosiahnutiu optimálnej perceptuálno-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej úrovne chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa ako základu pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Výhodiskom je jedinečnosť každého dieťaťa, jeho zdravotný stav a miera adaptácie na nemocničné prostredie. Dôležitú úlohu zohráva hra, aktívne učenie a podpora začleňovania dieťaťa do skupiny a detského kolektívu.

Dlhodobé ciele

- zabezpečovať dostupnosť a čo najoptimálnejšie podmienky pre realizáciu kvalitného predprimárneho vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a Vzdelávacím programom pre deti choré a zdravotne oslabené pre predprimárne vzdelávanie,
- smerovať riadenie výchovno-vzdelávacej činnosti k dosahovaniu vyššej kvality v súlade s aktuálnymi, inovatívnymi pedagogickými/špeciálno-pedagogickými trendami v zmysle platnej legislatívy a humanistických princípov,
- prijať filozofiu inkluzívneho vzdelávania so zameraním na diferenciaciu a individualizáciu vo vzdelávaní v snahe kompenzovať nerovnosti v štartovacích pozíciách detí vyplývajúce zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia,
- integrovať výchovu a vzdelávanie v súlade s aktuálnymi výsledkami dosiahnutými v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prehĺbovať profiláciu školy, ktorej prioritou je ochrana života a podpora zdravia ako kľúčových hodnôt človeka,
- integrovať do výchovy a vzdelávania aktivity desegregačné, stimulačné a terapeutické (muzikoterapia, artefietika, canisterapia) v spolupráci s odborným zamestnancami nemocníc a ZPP,
- realizovať preventívne programy zamerané na prevenciu násillia, šikany, vyčleňovania z kolektívu kvôli sociálnemu zázemiu, fyzickej i psychickej odlišnosti,
- poskytovať odbornou-metodickú pomoc a výchovné poradenstvo rodičom detí,
- podporovať profesijný a osobnostný rozvoj zamestnancov materskej školy,
- aktívne využívať možnosti vzájomného metodického poradenstva učiteľ - učiteľ,
- rozširovať, inovovať a skvalitňovať materiálo-technické zabezpečenie materskej školy; v spolupráci s vedeniami nemocníc vytvárať optimálne priestorové podmienky pre výchovno-vzdelávaciu činnosť na jednotlivých pracoviskách,
- nadväzovať funkčnú a efektívnu spoluprácu materskej školy so zriaďovateľom, vedeniami jednotlivých nemocníc, zdravotníckym personálom, odbornými zamestnancami nemocníc, poradnými a metodickými orgánmi školy a inými organizáciami participujúcich na výchove a vzdelávaní detí v materskej škole pri zdravotníckom zariadení.

Vlastné špecifické ciele

- uľahčiť deťom plynulú adaptáciu na zmenené prostredie (nemocnicu, materskú školu pri zdravotníckom zariadení),
- prostredníctvom individuálneho špeciálno-pedagogického prístupu prispieť k úspešnému priebehu liečby a doliečovania chorých a zdravotne oslabených detí,
- individuálnym a diferencovaným vzdelávaním pomáhať deťom prekonávať psychické ťažkosti vyplývajúce zo zdravotného stavu a odlúčenia od rodiny,

- posilňovať odolnosť detí voči záťažovým situáciám v oblasti sociálnej komunikácie a negatívne pôsobiaceho okolitého prostredia,
- podporovať očakávania a predpoklady zdravotne znevýhodnených detí v súlade so špecifickými podmienkami a možnosťami výchovno-vzdelávacej činnosti v nemocnici,
- pomáhať deťom odpútať sa od choroby a jej následkov vytváraním priaznivej a bezpečnej sociálno-emocionálnej klímy so zameraním na vzájomnú úctu, dôveru, rešpekt, spoluprácu, otvorenú komunikáciu a elimináciu strachu z neznámeho,
- rešpektovať individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne osobné dispozície detí, diferencovať základné výchovno-vzdelávacie požiadavky vzhľadom na ich zdravotné, rozvojové možnosti na základe špeciálno-pedagogickej diagnostiky,
- stimulovať zablokované vitálne sily detí v zmysle procesu inkluzívneho vzdelávania,
- dodržiavať práva detí vo väzbe na Chartu práv hospitalizovaného dieťaťa,
- realizovať včasnú intervenciu a sanáciu pre ozdravenie potrieb dieťaťa a rodiny s výrazným dopadom na kvalitné príležitosti vo vzdelávaní,
- podporovať komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa, ktorý sa opiera o jeho prirodzenosť a jedinečnosť vo väzbe na aktuálny zdravotný stav,
- realizovať vzdelávanie formou hry s pozitívnymi emocionálnymi zážitkami - ako cesta ku interakcii a komunikácii,
- rozvíjať u detí pozitívny postoj k podpore zdravia, prevencii, zdravej výžive, zdravému životnému štýlu a viesť ich k praktickým činnostiam chrániacim zdravie vlastné i zdravie iných,
- rozvíjať detský emocionálny svet prostredníctvom tvorivosti a fantázie,
- podporovať u detí základy kritického myslenia a samostatného riešenia problémov,
- zvyšovať úroveň predčitateľskej, digitálnej, prírodovednej, technickej, matematickej, finančnej a sociálnej gramotnosti zdravotne znevýhodnených detí,
- rozvíjať hodnotiace a sebahodnotiace zručností detí vo vzťahu k vlastnému pokroku,
- viesť deti k zodpovednosti, kooperácii, tolerancii,
- posilňovať úctu detí k rodičom, kultúrnym, národným hodnotám, tradíciám a materinskému jazyku,
- získavať dôveru rodičov pri realizácii výchovy a vzdelávania v špecifickom prostredí nemocničnej materskej školy a pri koordinovanom úsilí vytvárania optimálnej klímy v procese liečby prípadne doliečovania dieťaťa počas jeho hospitalizácie v zdravotníckom zariadení,
- prostredníctvom individuálneho špeciálno-pedagogického prístupu uľahčiť deťom bezproblémový návrat do bežného prostredia domova i kmeňovej materskej školy (prípadná spolupráca s kmeňovou materskou školou, poradenstvo).

Zameranie a profilácia materskej školy

Zameriavame na implementáciu humanistickej výchovy a vzdelávania v súlade s individuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami každého chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa. V rámci výchovno-vzdelávacej činnosti podporujeme jeho psychickú aktivitu, rešpektujeme jeho práva a zmierňujeme negatívne dôsledky hospitalizácie. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti využívame moderné didaktické inovácie, zážitkové učenie, zmyslovú stimuláciu, špeciálno-pedagogickú diagnostiku, aktivizujúce metódy a stratégie. Podporné terapie ako muzikoterapia, artefietika a hrová terapia sú taktiež súčasťou našich aktivít. Každodenne úzko spolupracujeme so zdravotníckym personálom, zákonnými zástupcami detí a ďalšími odborníkmi.

Našou víziou je moderná, otvorená, inkluzívna materská škola, ktorá podporuje aktívnu spoluprácu so všetkými partnermi, čím si udržiava vysokú konkurencieschopnosť.

Usilujeme sa o to, aby materská škola v nemocnici bola podnetným a bezpečným prostredím, ktoré v úzkej spolupráci s odborníkmi a rodinou zabezpečuje hospitalizovaným deťom právo na hru a vzdelávanie, posilňuje ich vôľu k uzdraveniu a rozvíja praktické zručnosti pre zdravý životný štýl.

NAŠE HODNOTY:

- Dostupnosť a rovnoprávnosť
- Inklúzia a úcta k rozmanitosti
- Individuálny prístup a hravé vzdelávanie
- Humanizácia, prevencia a zodpovednosť
- Pozitívna klíma, dôvera a emocionálna istota
- Profesionalita, spolupráca a prezentácia

Riadime sa hodnotami, ktoré podporujú dostupnosť predprimárneho vzdelávania pre choré a zdravotne oslabené deti počas ich hospitalizácie v nemocnici, rešpekt k jedinečnosti každého dieťaťa a inkluzívne prostredie založené na úcte k rozmanitosti. Prostredníctvom individuálneho špeciálno-pedagogického prístupu, hravého vzdelávania, pozitívnej klímy, spolupráce a profesionálneho prístupu vytvárame pre deti podnetný a bezpečný priestor pre ich prirodzený rozvoj osobnosti, radosť z poznávania a pocit istoty aj počas pobytu v nemocnici.

Profilácia materskej školy vychádza z jej zamerania, poslania a cieľov s dôrazom na **ochranu života a podporu zdravia**, ktoré považujeme za základné hodnoty formujúce integritu dieťaťa v náročnom životnom období. Zdravie vnímame ako celostnú rovnováhu fyzických a psychických síl v súlade s týmito prioritami:

- a) **Zdravie ako spoločná zodpovednosť.** Pomáhame deťom vnímať nemocnicu ako bezpečné miesto, kde sa chráni ich zdravie, psychická pohoda a podporuje rýchle uzdravenie:
 - **psychická podpora:** uvedomujeme si, že pozitívny psychický stav dieťaťa je kľúčom k jeho uzdraveniu. Naším cieľom je čo najviac minimalizovať strach dieťaťa z hospitalizácie, posilniť jeho vnútorné zdroje a vytvoriť prostredie, v ktorom sa bude "cítiť ako doma" - prostredníctvom hry, vzdelávania a relaxácie.

- **emocionálne bezpečie:** pomáhame deťom budovať odolnosť voči náročným záťažovým situáciám v špecifickom nemocničnom prostredí. Učíme ich spracovávať emócie spojené s ich ochorením a posilňovať dôveru v liečebný proces.
- **humanizácia hospitalizácie:** premieňame klinické prostredie nemocnice na podnetný hrový a edukačný priestor, ktorý evokuje prirodzený svet dieťaťa. Vytvárame tzv. "ostrovy bezpečia", ktoré zmierňujú negatívny vplyv ochorenia na psychiku dieťaťa.
- **akceptácia a empatia:** podporujeme u detí úctu k vlastnému životu a ochrane zdravia, rozvíjame ich schopnosť porozumieť aj potrebám druhých počas procesu uzdravovania.

b) Multidisciplinárna spolupráca. Profilácia materskej školy sa opiera o každodennú interakciu so všetkými účastníkmi liečebného procesu dieťaťa:

- **súčinnosť so zdravotníckym personálom:** výchovno-vzdelávacia činnosť rešpektuje aktuálny zdravotný stav a individuálne potreby dieťaťa. Každodenne aktívne spolupracujeme s ošetrojúcimi lekármi a zdravotnými sestrami, aby sme zosúlادili hrové a vzdelávacie aktivity s medicínskymi požiadavkami, liečebným režimom dieťaťa a denným poriadkom klinických pracovísk.
- **odborné poradenstvo:** využívame možnosti konzultácií s odbornými zamestnancami nemocníc, čím zabezpečujeme vysokú mieru bezpečnosti a odbornosti pri poskytovaní komplexnej starostlivosti o choré zdravotne oslabené deti počas hospitalizácie.

c) Partnerstvo s rodinou v krízovom období. Spoluhospitalizovaný zákonný zástupca dieťaťa je pre nás dôležitým partnerom:

- poskytujeme rodičom metodickú pomoc, odborné poradenstvo a psychickú podporu pri vedení dieťaťa k zdravým návykom, vrátane obdobia domácej rekonvalescencie,
- budujeme trojuholník dôvery „dieťa – rodič – učiteľ“, ktorý je základom pre emocionálnu stabilitu hospitalizovaného dieťaťa.

d) Rozvoj praktických zručností chrániacich zdravie. Využívame priamy kontakt dieťaťa s klinickým prostredím nemocnice na podporu jeho aktívneho a zodpovedného prístupu nielen k vlastnému zdraviu ale aj k zdraviu iných:

- **pozitívny prístup k prevencii:** rozvíjame u detí zodpovednosť nielen za vlastné zdravie, ale aj za zdravie iných. Učíme ich vnímať a rozlišovať stav zdravia a choroby, správne reagovať v krízových situáciách ohrozujúcich zdravie. Formujeme zdravé návyky detí v oblasti hygieny, výživy, pohybu a odpočinku ako prirodzenú ochranu rovnováhy organizmu.
- **odstraňovanie bariér:** hravou formou odbúravame obavy z neznámeho a nepoznaného, pripravujeme deti na zmenené prostredie, lekárske výkony, odlúčenosť od rodiny a rovesníkov, čím podporujeme ich kooperáciu a zmierňujeme stres spojený s liečbou.

Materská škola je od roku 2024 zapojená do **projektu „Technické škôlky“**, ktorý realizuje v spolupráci s garantkou projektu prof. PhDr. Ivetou Radičovou, PhD., koordinátorom projektu Ing. Petrom Beckom a reprezentačnou kanceláriou Taipei Reprezentaatívne Office v Bratislave. Materská škola pri zdravotníckom zariadení podpísala s profesorkou Ivetou Radičovou a spolupracujúcimi partnermi Memorandum o spolupráci.

Úlohou projektu je podporiť záujem detí o techniku a rozvíjať ich technickú, vedeckú a prírodovednú gramotnosť. Pod vedením dvoch pani učiteliek z tried na Klinike detskej hematológie a onkológie a Detskej klinike v Národnom ústave detských chorôb si hospitalizované deti predškolského veku rozvíjajú hravou formou elementárne technické myslenie, tvorivosť, manuálne zručnosti a komunikáciu schopnosti. Prostredníctvom jednoduchých technologických postupov a riešenia primeraných úloh získavajú základné poznatky z oblasti vedy a techniky využiteľné v každodennom živote.

Ciele projektu sú z hľadiska obsahu predprimárneho vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených realizované s prihliadnutím na ich vekové a individuálne osobitosti, ako aj aktuálny zdravotný stav. Realizujú sa vo výchovno-vzdelávacej činnosti v rámci vzdelávacej oblasti „Človek a svet práce“ podľa Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené.

Realizácia konceptu technickej škôlky v nemocničnej materskej škole podporuje atraktivitu vzdelávania prostredníctvom hry a pozitívnych emocionálnych zážitkov, čím napomáha zmierňovať strach detí z nemocničného prostredia. Zdravotne znevýhodnené dieťa vnímame ako aktívny subjekt vlastného rozvoja a v edukačnom procese využívame inovatívne metódy a stratégie podporujúce jeho osobnostný rozvoj.

Spolupráca so zákonnými zástupcami, odbornými zamestnancami a inými subjektmi

Kvalitatívna úroveň spolupráce je v prvom rade podmienená úrovňou profesionálnej etiky a stupňom osobnostnej zrelosti pedagogických zamestnancov materskej školy. Obsahová náplň vzájomnej spolupráce sa konkretizuje s dôrazom na potreby chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa v súlade s víziou, poslaním a koncepčným zameraním materskej školy.

Nevyhnutná je každodenná komunikácia a spolupráca so zdravotníckym personálom, nakoľko prevažnú časť činností s dieťaťom vykonáva učiteľka materskej školy v jednote s medicínskymi požiadavkami. Informácie od zdravotníckeho personálu pomáhajú učiteľke pri konkretizácii výchovno-vzdelávacej činnosti s dôrazom na rešpektovanie zdravotného stavu dieťaťa (napr. konzultácie o diagnóze, rozsahu vyšetrení, predpokladanej dĺžke liečebného alebo rehabilitačného procesu, možnostiach záťaže dieťaťa vo výchovno-vzdelávacej činnosti apod.). V prípade potreby učiteľka materskej školy spolupracuje aj s odbornými zamestnancami nemocníc (liečebným pedagógom, klinickým psychológom, klinickým logopédom, fyzioterapeutom, sociálnou alebo diétnou sestrou).

Do oblasti pôsobenia pedagogického zamestnanca v materskej škole pri zdravotníckom zariadení patria aj odborné konzultácie so zákonnými zástupcami chorého alebo zdravotne oslabeného dieťaťa (poradenstvo). Poradenská činnosť obsahuje pedagogickú a zdravotnú osvetu a individuálne výchovné poradenstvo. Spočíva v nasmerovaní zákonných zástupcov na účinné výchovné postupy z hľadiska humanisticky orientovanej výchovy. Pomáha zákonnému zástupcovi objaviť v dieťati silné stránky osobnosti a nadobudnúť tak adekvátny prístup a úctu k svojmu dieťaťu. Učiteľka materskej školy neposkytuje zákonným zástupcom informácie o zdravotnom stave dieťaťa. Tieto informácie podáva zákonným zástupcom iba ošetrojúci lekár.

Vedenie materskej školy aktívne spolupracuje so zriaďovateľom - Regionálnym úradom školskej správy v Bratislave; vedeniami nemocníc, v ktorých má materská škola svoje pracoviská; zdravotníckym personálom a odbornými zamestnancami nemocníc; Centrom poradenstva a prevencie na Vajnorskej ulici v Bratislave; Pedagogickou fakultou UK v Bratislave (ako cvičná materská škola); Základnou školou pri zdravotníckom zariadení; Nadáciou TA3 a ďalšími partnermi.

3. Stupeň vzdelania

Profil absolventa chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa predprimárneho vzdelávania je koncipovaný s ohľadom na kľúčové kompetencie dieťaťa podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách pri rešpektovaní špecifických osobitostí vyplývajúcich z druhu, charakteru a závažnosti ochorenia dieťaťa a jeho individuálnych možností a schopností prostredníctvom kompetencií uvedených vo Vzdelávacom programe pre deti choré a zdravotne oslabené.

Elementárne základy kľúčových kompetencií (komunikačné kompetencie, matematické kompetencie a kompetencie v oblasti vedy a techniky, digitálne kompetencie, kompetencie učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť, sociálne a personálne kompetencie, občianske kompetencie, pracovné kompetencie) rozvíjame prostredníctvom:

- individuálneho prístupu,
- cieľavedomého uplatňovania špecifických metód, foriem a prostriedkov výchovno-vzdelávacej činnosti,
- modifikáciou obsahu a rozsahu výchovy a vzdelávania,
- zážitkového učenia, zmyslového vnímania, aktívneho experimentovania a bádania detí,
- hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností detí vo vzťahu k vlastnému pokroku a pod.

4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Prijímanie detí na predprimárne vzdelávanie do materskej školy pri zdravotníckom zariadení je upravené osobitným spôsobom. Dieťa, ktoré nastúpilo na liečbu, liečebný pobyt alebo ozdravný pobyt v nemocnici sa zaraďuje do materskej školy pri zdravotníckom zariadení na základe písomného odporúčania jeho ošetrojúceho lekára a so súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Materskú školu navštevujú hospitalizované deti v rozsahu, ktorý určí riaditeľka materskej školy po dohode s ošetrojúcim lekárom.

Na predprimárne vzdelávanie v materskej škole pri zdravotníckom zariadení sa prijímajú deti spravidla od troch do šiestich rokov veku. Výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku, ak sú v materskej škole vytvorené vhodné kapacitné, personálne, materiálne a iné podmienky.

Dĺžka štúdia je časovo ohraničená liečebným, prípadne rehabilitačným procesom dieťaťa v zdravotníckom zariadení. Deti sa do tried materskej školy, ktoré majú heterogénny charakter, prijímajú priebežne počas celého školského roka.

Formy výchovy a vzdelávania: poldenná a celodenná.

Materská škola pri zdravotníckom zariadení nevydáva osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania. Osvedčenie o ukončení predprimárneho vzdelávania vydáva kmeňová materská škola.

5. Učebné osnovy

Učebné osnovy určujú rozsah a obsah výchovy a vzdelávania v materskej škole pri zdravotníckom zariadení. Predstavujú záväzný pedagogický dokument pre všetky učiteľky materskej školy. Sú vypracované tak, aby poskytovali dostatočnú otvorenosť a voľnosť pri tvorbe plánov výchovno-vzdelávacej činnosti a zároveň rešpektovali individuálne rozvojové potreby, zdravotný stav a možnosti detí chorých a zdravotne oslabených.

Učebnými osnovami sú:

- a) **vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené pre predprimárne vzdelávanie** (schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. mája 2017 pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017).
- b) **vlastné doplnené vzdelávacie štandardy**, ktoré rozširujú obsah výchovy a vzdelávania vzhľadom na podmienky predprimárneho vzdelávania detí realizovaného v prostredí zdravotníckeho zariadenia a to:
 - vo vzdelávacej oblasti „**Človek a spoločnosť**“ so zameraním na práva hospitalizovaného dieťaťa a humanizáciu hospitalizácie v súlade s princípmi dokumentu „**Charta práv hospitalizovaných detí**“ (Príloha č.2 - Doplnenie vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“),
 - vo vzdelávacej oblasti „**Človek a svet práce**“ so zameraním na rozvoj finančnej gramotnosti (Príloha č.3 - Doplnenie vzdelávacej oblasti „Človek a svet práce“).

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu „Hravo-zdravo“ **sú spracované v podobe 10 integrovaných obsahových celkov a 48 tém**, ktoré sa realizujú v priebehu desiatich kalendárnych mesiacov školského roka. Obsahové celky súvisia s ročnými obdobiami, ich typickými znakmi, premenami, aktivitami a sviatkami. Obsahujú stručnú charakteristiku obsahového celku v príslušnom kalendárnom mesiaci a názvy tém. Každá téma má konkrétne zameranie a obsah.

Obsah vzdelávania je rozdelený do nasledovných **vzdelávacích oblastí**:

	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
	ČLOVEK A PRÍRODA
	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
	ČLOVEK A SVET PRÁCE
	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	ZDRAVIE A POHYB

5.1 Výhodiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole pri zdravotníckom zariadení vychádza z individuálnych potrieb, možností a aktuálneho zdravotného stavu chorých a zdravotne oslabených detí a je realizované v súlade s obsahom Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené pre predprimárneho vzdelávania. Rešpektuje denný poriadok materskej školy v súlade s denným poriadkom jednotlivých klinických pracovísk nemocníc a liečebným režimom hospitalizovaného dieťaťa.

Materská škola uplatňuje jednotné dvojtyždenné tematické plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti, ktoré vytvára ucelenú štruktúru plánovania v súlade s obsahom výchovy a vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených. Forma, obsah a rozsah plánov, ako aj časová dotácia vzdelávacích oblastí na obdobie jedného mesiaca, sú schvaľované pedagogickou radou.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti prebieha na dvoch úrovniach – na úrovni školy a na úrovni učiteľa. Vychádza z výsledkov špeciálnopedagogickej diagnostiky, výberu výkonových štandardov a princípu postupnosti od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším. Zároveň rešpektuje metodické postupy špecifické pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Učiteľka môže pri plánovaní využívať adaptácie výkonových štandardov, ktoré umožňujú prispôbovať požiadavky individuálnym výchovno-vzdelávacím možnostiam a potrebám detí.

Proces plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti je založený na týchto princípoch:

- **rámcovosť** – výchova a vzdelávanie sa realizujú v časových úsekoch s ohľadom na dĺžku hospitalizácie, premenlivosť detskej skupiny a zdravotný stav detí. Rozsah a forma výchovno-vzdelávacej činnosti sa určujú po dohode riaditeľky materskej školy s ošetrovúcim lekárom a prispôbujú aktuálnym možnostiam detí. (skupinová činnosť v triede alebo individuálna činnosť pri lôžku dieťaťa)
- **flexibilita** – plánovanie umožňuje pružne reagovať na aktuálne zloženie detí v triede, ich individuálne výchovno-vzdelávacie potreby, zdravotný stav a zároveň reflektovať inovácie v oblasti predprimárneho vzdelávania chorých a zdravotne oslabených detí,
- **otvorenosť** – obsah a organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti sa flexibilne prispôbuje pravidelnému chodu klinických pracovísk nemocníc, liečebnému režimu dieťaťa a vytvára časový priestor na hru, vzdelávanie a relaxáciu.
- **individuálny prístup** – učiteľka rešpektuje vekové a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby, možnosti a tempo učenia sa každého dieťaťa s ohľadom na jeho aktuálny psychický a fyzický stav.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti rešpektuje možnosti, schopnosti, potreby a záujmy zdravotne znevýhodnených detí predškolského veku s prihliadnutím na to:

- čo má dieťa vedieť, poznať, byť schopné urobiť, dokázať, dosiahnuť,
- čo by malo dieťa vedieť, poznať, byť schopné urobiť, dokázať, dosiahnuť,
- čo by mohlo dieťa vedieť, poznať, byť schopné urobiť, dokázať, dosiahnuť.

Výkonové štandardy

Výkonové štandardy sa plnia každodenne v priebehu nasledujúcich denných činností: hry a činnosti podľa výberu detí, zdravotné cvičenia, vzdelávacie aktivity (dopoludňajšie i popoludňajšie), pobyt vonku (realizovaný podľa podmienok konkrétneho klinického pracoviska nemocnice), činnosti zabezpečujúce životosprávu.

Obsahové štandardy

Obsahový štandard vymedzuje charakteristické činnosti, pomocou ktorých sa dá dosiahnuť príslušný výkonový štandard. Vyplývajú z neho základné metodické odporúčania, námety na vzdelávacie činnosti a aktivity, prípadne zásady organizácie a výchovno-vzdelávacej činnosti.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti sú charakterizované ako plánovanie činností (aktivít) učiteľkami materskej školy, ktoré slúžia na dosiahnutie výkonových štandardov a stanovených výchovno-vzdelávacích cieľov v rámci obsahového celku. Môžu byť vopred premyslené, často sa však v priebehu činnosti menia v závislosti od konkrétnych podmienok. Majú odporúčací charakter a vychádzajú z reálnych vzdelávacích potrieb a rozvojovej úrovne chorých a zdravotne oslabených detí. Výber stratégií výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole pri zdravotníckom zariadení realizujú učiteľky s dôrazom na dostupnosť didaktických prostriedkov, aktívne rozvíjanie celostnej osobnosti detí s rešpektovaním ich zdravotného stavu a zásad psychohygieny v súčinnosti so zdravotníckym personálom nemocníc.

Učebné zdroje predstavujú zdroj informácií a podnetov pre deti aj pedagogických zamestnancov. Materská škola pri zdravotníckom zariadení využíva najmä detskú literatúru, encyklopédie, detské časopisy, odbornú literatúru, náučné materiály, didaktické a materiálno-technické prostriedky, digitálne technológie a ďalšie dostupné zdroje podľa potrieb a špecifických podmienok výchovy a vzdelávania. Výber učebných zdrojov zohľadňuje vek, individuálne potreby a možnosti detí, ich aktuálny zdravotný stav a podmienky nemocníc.

V závislosti od aktuálneho zdravotného stavu, možností a liečebného režimu detí sa pri výchove a vzdelávaní využívame aj priame skúsenosti a podnety vychádzajúce z priameho kontaktu detí s prostredím zdravotníckeho zariadenia a jeho bezprostredného okolia.

Hračky, učebné pomôcky a ďalšie didaktické materiály používané pri výchove a vzdelávaní sú vyberané a používané s ohľadom na špecifické hygienické a epidemiologické podmienky nemocničného prostredia a podliehajú pravidelnej dezinfekcii podľa platných hygienických a protiepidemických opatrení zdravotníckeho zariadenia. Konkrétne učebné zdroje uvádzajú učiteľky priamo v plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti podľa obsahového a tematického zamerania konkrétnych hrových a vzdelávacích aktivít.

Metódy a prostriedky hodnotenia a dosahovania výkonových štandardov konkrétnych obsahových celkov vymedzujú spôsoby sledovania, overovania a vyhodnocovania pokroku detí a úrovne dosahovania stanovených výchovno-vzdelávacích cieľov. Zohľadňujú individuálne možnosti a vzdelávacie potreby každého dieťaťa, jeho aktuálny zdravotný stav, podmienky hospitalizácie a individuálne tempo učenia. Využívame najmä pedagogické pozorovanie, pochvalu, povzbudenie, rozhovor, praktické činnosti, analýzu produktov detskej činnosti a ďalšie primerané metódy a prostriedky hodnotenia detí predškolského veku.

Pri plánovaní a realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľka dodržiava princíp vyváženosti vzdelávacích aktivít a integrácie jednotlivých vzdelávacích oblastí. Rešpektuje vekové a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí, ich prirodzenú variabilitu v skupine, sociokultúrne prostredie, z ktorého pochádzajú, čím uplatňuje princíp inkluzívneho vzdelávania. Samostatne si volí primerané metódy, stratégie, formy a prostriedky výchovno-vzdelávacej činnosti na základe dôkladného poznania charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí.

Plnenie plánovaného obsahového a výkonového štandardu výchovno-vzdelávacej činnosti je v materskej škole pri zdravotníckom zariadení ovplyvnené druhom, charakterom a závažnosťou choroby detí (aktuálny zdravotný stav). Popoludňajšie vzdelávacie aktivity realizuje učiteľka podľa vlastného pedagogického uváženia prostredníctvom ktorejkoľvek vzdelávacej oblasti.

Niektoré výkonové štandardy sa plnia a dosahujú priebežne počas celej dochádzky dieťaťa v materskej škole. Sú to výkonové štandardy zo vzdelávacích oblastí: Človek a spoločnosť, Zdravie a pohyb, Jazyk a komunikácia a ďalších, zameraných najmä na utváranie, rozvíjanie a upevňovanie: kultúrnych, hygienických, stravovacích a spoločenských návykov detí, zručností súvisiacich s osobnou hygienou a sebaobsluhou detí, zručností v rozvíjaní hier a činností podľa výberu detí, priateľských vzťahov detí v hrách a komunikačných zručností.

Témy obsahových celkov majú integrálny charakter a ich poradie nie je záväzné. Rešpektujú potreby, možnosti, schopnosti, spôsobilosti, predstavy a záujmy chorých a zdravotne oslabených detí a vytvárajú ucelenú opornú konštrukciu pre štrukturovanie konkrétneho obsahu vzdelávania. Umožňujú učiteľke stanoviť výchovno-vzdelávacie ciele vo všetkých vzdelávacích oblastiach a vo všetkých organizačných formách dňa. Zohľadňujú zmysluplný situačný kontext aktivít s deťmi v rámci určitého obdobia, zameranie, profiláciu a špecifické podmienky materskej školy pri zdravotníckom zariadení. Sú zostavené tak, že umožňujú učiteľke stanovenie výchovno-vzdelávacieho cieľa vo všetkých vzdelávacích oblastiach a vo všetkých organizačných formách usporiadania dňa v jednozmennej i dvojzmennej prevádzke. Kľúčovým prvkom plánovania je sledovanie rámcovej nadväznosti, prepojenosti a kontinuity všetkých plánovaných aktivít a činností v rámci dňa, témy, obsahového celku aj celého školského roka.

V rámci plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti je žiadúca kombinácia a integrácia všetkých vzdelávacích oblastí, ktorá závisí od vekových a individuálnych osobitostí detí a od úrovne dosiahnutých spôsobilostí detí v konkrétnej triede. Výber a realizácia výkonových štandardov sú ovplyvnené aktuálnymi podmienkami v triede, druhom, charakterom a závažnosťou ochorenia detí. V prípade potreby, vzhľadom na aktuálny psychický a fyzický stav dieťaťa, sa výchovno-vzdelávacie ciele redukujú alebo rozširujú a dopĺňajú o podporné terapeutické prvky, napríklad prvky hrovej terapie, muzikoterapie, artefietiky alebo relaxačné a psychomotorické aktivity.

V súvislosti s dvojzmennou prevádzkou je pri plánovaní nevyhnutná úzka spolupráca oboch učiteľiek v triede. Počas letného obdobia sa výchovno-vzdelávacia činnosť realizuje najmä formou voľných hier a hrových činností. Zápisy do triednej knihy odrážajú celodenné výchovno-vzdelávacie pôsobenie učiteľiek, stručne a zrozumiteľne vyjadrujú zhrnutie cieľov a obsahu realizovaných činností v priebehu dňa. Vedú sa denne, osobitne každou učiteľkou vyučujúcou v danej triede, v minulom čase. Správnosť a úplnosť zápisov do triednych kníh pravidelne kontroluje vedenie materskej školy a aj triedna učiteľka.

Tabuľka č. 1 Odporúčané stratégie, metódy a učebné zdroje, zamerané na dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-emocionálnej úrovne dieťaťa

Zdroj: vlastné spracovanie

Stratégie VVC	Edukačné metódy	Učebné zdroje
Zdravotné/pohybové/relaxačné cvičenia sebaobslužné činnosti/stolovanie/hygiena artikulačné/sluchové/dynamické cvičenia výtvarné/pracovné činnosti zmyslové hry a cvičenia matematické/logické hry hudobno-pohybové hry/pohybová improvizácia obrázkové čítanie rytmické činnosti inštrumentálne činnosti spevácke činnosti počúvanie hudby recitácia básní dramatizácia terapeutické prvky (muzikoterapie, hrovej terapia, artefietiky a iné) počúvanie rozprávok spoločné čítanie reprodukcia obsahu textu tvorba príbehu pojmové mapovanie práca s PC/notebookom tradičné oslavy (Mikuláš, Vianoce, Fašiangy, Veľká noc, MDD) výtvarné súťaže/tvorivé dielne	hra zážitkové učenie brainstorming kooperatívne učenie kresba maľovanie priestorové konštruovanie experimentovanie bádanie pozorovanie metóda pokusu a omylu manipulácia s predmetmi slovné metódy (opis, rozhovor, rozprávanie) práca s knihou, ilustráciou, obrázkovým materiálom analýza syntéza metódy hodnotenia praktické metódy názorné metódy fixačné metódy tvorivá dramatika	špeciálne pomôcky učebné pomôcky metodické príručky metodické zásobníky pracovné listy/zošity výtvarný, technický, prírodný a odpadový materiál výučbové CD programy hudobné nástroje Orffovho inštrumentária detská literatúra encyklopédie, atlasy obrázkové súbory CD/DVD nosiče detské náradie predmety dennej potreby pexeso puzzle stavebnice bábky, kostýmy obrázkové súbory audiovizuálna, multimediálna technika digitálne hračky digitálny diagnostický nástroj i-sophi 5-7

6. Vyučovací jazyk

V materskej škole pri zdravotníckom zariadení je vyučovacím jazykom štátny jazyk Slovenskej republiky. Vzhľadom na špecifické podmienky nemocničného prostredia sa vo výchovno-vzdelávacom procese stretávame aj s deťmi rôznych národností a s odlišným materinským jazykom. Komunikácia s deťmi sa uskutočňuje v slovenskom jazyku, pričom pedagogickí zamestnanci materskej školy rešpektujú individuálne jazykové a komunikačné možnosti každého dieťaťa a podľa potreby im poskytujú primeranú podporu pri porozumení a zapojení do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Uplatňujeme prirodzené využívanie slovenského jazyka počas celého pobytu dieťaťa v materskej škole – pri hre, vzdelávacích aktivitách, spontánnych činnostiach, každodenných režimových činnostiach a sociálnych interakciách. Súčasťou podpory detí s odlišným materinským jazykom je aj aktívna spolupráca so zákonnými zástupcami.

7. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

V podmienkach materskej školy pri zdravotníckom zariadení chápeme **inklúziu ako bezbariérový prístup k výchove a vzdelávaniu** pre každé choré a zdravotne oslabené dieťa bez ohľadu na dĺžku jeho hospitalizácie, závažnosť ochorenia (príp. zdravotného postihnutia) alebo sociálno-ekonomické zázemie.

Neoddeliteľnou súčasťou inkluzívneho prístupu je multidisciplinárna spolupráca pedagogických zamestnancov školy so zdravotníckym personálom, odbornými zamestnancami nemocníc, vďaka ktorej je výchovno-vzdelávacia činnosť v jednote s medicínskymi požiadavkami a prispieva k psychickej pohode a komplexnému rozvoju osobnosti detí počas ich hospitalizácie v nemocnici.

Do úvahy berieme nasledovné všeobecne platné princípy inkluzívneho vzdelávania, ktoré zohľadňujeme aj pri tvorbe školského vzdelávacieho programu:

- vzdelávanie pre všetkých,
- rovnaké vzdelávacie štandardy,
- diverzita a adaptabilita na úrovni presnej identifikácie a diferenciacie vstupných podmienok a pokroku vo vzdelávaní,
- adaptácia vzdelávania prispôbená pravidelnému chodu nemocníc a liečebnému režimu dieťaťa (situačné rozhodovanie učiteľky),
- priaznivá sociálno-emocionálna klíma a kultúra školy,
- presah záujmových aktivít a ich integrácia do činnosti školy,
- intenzívny profesijný rozvoj podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov školy.

Zabezpečujeme nasledovné kritériá inkluzívneho vzdelávania:

- spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní predprimárneho vzdelávania,
- koordinované pôsobenie, špecifické ciele a multidisciplinárna spolupráca,
- pripravenosť pedagogických zamestnancov na inkluzívne vzdelávanie.

Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania:

❖ rovnoprávnosť a individuálny prístup

Uplatňujeme princíp rovného prístupu k vzdelávaniu, aktívnej podpory a participácie každého dieťaťa. Základným hodnotovým rámcom inkluzívneho prístupu je rešpekt a úcta k rozmanitosti. Materská škola vytvára podmienky na prijatie a podporu každého dieťaťa bez ohľadu na jeho zdravotný stav, individuálne odlišnosti, pohlavie, národnosť, vierovyznanie či socioekonomické zázemie. Súčasťou individuálneho prístupu je zohľadňovanie a zmiernovanie nerovností v štartovacích pozíciách detí vyplývajúcich z ich zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia, vytváranie pozitívnej klímy a kultúry školy, zabezpečenie emocionálnej istoty, dôvery a podpora humanizácie hospitalizácie.

Materská škola má vypracovaný plán desegregácie v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorého cieľom je predchádzať segregácii a diskriminácii, podporovať inklúziu a vytvárať podnetné, bezpečné a rešpektujúce edukačné prostredie. Inkluzívny prístup realizujeme prostredníctvom citlivého, individuálneho a diferencovaného prístupu ku každému dieťaťu. Výchovno-vzdelávacie činnosti flexibilne prispôbujeme jeho aktuálnemu fyzickému a psychickému stavu, zdravotným možnostiam, miere záťaži a únave.

V najvyššej možnej miere podporujeme komplexný rozvoj osobnosti každého dieťaťa, jeho aktivitu, samostatnosť a spoluprácu s ostatnými deťmi. Vytvárame podmienky, ktoré umožňujú každému dieťaťu rozvíjať vlastné schopnosti, dosahovať maximálny individuálny potenciál, získavať pozitívne skúsenosti a zažívať úspech aj počas hospitalizácie.

❖ **dostupnosť podnetného prostredia**

Hrové a edukačné aktivity sa realizujú v podnetných účelových miestnostiach (triedach) alebo priamo pri lôžku dieťaťa. Výber materiálno-technického vybavenia tried zohľadňuje dodržiavanie hygienických noriem nemocníc, charakter ochorení na jednotlivých klinikách, vekové osobitosti, možnosti, potreby a záujmy detí. Materiálne vybavenie v triedach je moderné a na dostatočnej úrovni. Hračky, učebné pomôcky, detská literatúra, digitálne technológie sú pre deti dostupné a viditeľne uložené. Využívame veku primerané pedagogické a špeciálno-pedagogické metódy, inovatívne stratégie, zmyslovú stimuláciu i zážitkové učenie. Do výchovy a vzdelávania integrujeme aktivity stimulačné a terapeutické, ktoré umožňujú aktívne zapojenie všetkých detí vrátane imobilných detských pacientov a detí v akútnych zdravotných stavoch. Vytvárame podmienky na dostupnosť hrových, vzdelávacích podnetov a primeraných voľnočasových aktivít pre všetky hospitalizované deti aj mimo priamej realizácie výchovno-vzdelávacej činnosti. Triedy materskej školy na jednotlivých klinických pracoviskách nemocníc zostávajú podľa prevádzkových možností nepretržite otvorené a dostupné deťom aj počas popoludňajších hodín, víkendov či školských prázdnin. Deťom sú sprístupňované a zapožičiavané hračky, detská literatúra, učebné pomôcky a digitálne technológie aj na nemocničné izby počas priamej neprítomnosti pedagogického zamestnanca materskej školy.

❖ **diagnostika a poradenská činnosť**

Materská škola realizuje pravidelne priebežnú pedagogickú a špeciálno-pedagogickú diagnostiku zameranú na identifikáciu individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa a podporu jeho optimálneho komplexného rozvoja osobnosti počas hospitalizácie. Súčasťou pracovnej činnosti učiteľky je aj odborné poradenstvo pre zákonných zástupcov detí. V diagnostickom procese využívame aj štandardizovaný certifikovaný digitálny diagnostický nástroj iSophi pre deti vo veku 5 – 7 rokov, ktorý slúži na orientačné posúdenie školskej pripravenosti a vybraných oblastí kognitívneho vývinu dieťaťa.

❖ **celoslovenská pôsobnosť a kontinuita vzdelávania**

Vzhľadom na celoslovenskú pôsobnosť materskej školy a heterogénne zloženie detských skupín vytvárame optimálne podmienky na edukáciu každého dieťaťa primerane jeho zdravotnému stavu, vekovým a individuálnym možnostiam. Materská škola pri zdravotníckom zariadení plní úlohu mosta medzi kmeňovou materskou školou dieťaťa a nemocničným prostredím. Zabezpečuje kontinuitu predprimárneho vzdelávania a podporuje udržiavanie kontaktu dieťaťa s rovesníckou skupinou aj so vzdelávacím procesom počas liečby, čím napomáha plynulému návratu do bežného prostredia domova príp. kmeňovej materskej školy.

❖ **sieťovanie, osvetová činnosť a podpora rodiny**

Vzhľadom na špecifické postavenie materskej školy v systéme školstva pri zdravotníckych zariadeniach na Slovensku považujeme zdieľanie odborných poznatkov za kľúčový nástroj rozvoja kvality inkluzívneho vzdelávania. Realizujeme ho prostredníctvom metodického transferu, prepájania regiónov a osvetovej činnosti. Aktívne sa zúčastňujeme odborných

konferencií a seminárov zameraných na predprimárne vzdelávanie, špeciálnu pedagogiku a inkluzívne vzdelávanie, čím prispievame k rozvoju odborného dialógu a implementácii inovatívnych prístupov do praxe.

Súčasťou našej činnosti je aj pregraduálna príprava študentov špeciálnej pedagogiky Pedagogickej fakulty UK v Bratislave, ktorú realizujeme formou cvičnej materskej školy, čím prispievame k prepájaniu teórie s praktickými skúsenosťami v oblasti inkluzívneho predprimárneho vzdelávania chorých a zdravotne oslabených detí.

Rozvíjame tiež medzinárodnú spoluprácu s materskými školami pri zdravotníckych zariadeniach v Českej republike, so zameraním na výmenu odborných skúseností, podporu fungovania týchto zariadení a zvyšovanie povedomia širšej verejnosti o ich význame v systéme inkluzívneho predprimárneho vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených počas hospitalizácie v nemocnici.

V rámci nášho pôsobenia v špecifických podmienkach nemocničného prostredia sa zameriavame na osvetovú činnosť a podporu rodiny s cieľom posilňovať kompetencie zákonných zástupcov pri porozumení potrebám hospitalizovaného dieťaťa a jeho podpore počas liečby. Zároveň poukazujeme na význam hry a vzdelávania ako dôležitých prostriedkov stimulujúcich psychickú pohodu, sociálny a osobnostný rozvoj dieťaťa aj v období hospitalizácie. Zákonným zástupcom poskytujeme metodické poradenstvo a praktické usmernenia využiteľné v domácom prostredí, ako aj pri návrate dieťaťa do kmeňovej materskej školy. Aktívne zdieľame overené pedagogické a špeciálnopedagogické stratégie a vytvárame priestor na interdisciplinárnu spoluprácu s cieľom podporovať kontinuitu vzdelávania a skvalitňovať edukačný proces hospitalizovaných detí.

❖ realizácia a evidencia podporných opatrení (PO)

Vzhľadom na špecifické podmienky materskej školy pri zdravotníckom zariadení, dĺžku hospitalizácie dieťaťa v zdravotníckom zariadení realizujeme podporné opatrenia v súlade s Katalógom podporných opatrení MŠVVaM SR a platnou legislatívou. Podporné opatrenia sú poskytované najmä prostredníctvom:

- a) **evidencie a identifikácie podporných opatrení** - vedíme evidenciu detí, ktorým sú v kmeňovej materskej škole preukázateľne poskytované podporné opatrenia na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie. Tieto informácie získavame v rámci komunikácie so zákonnými zástupcami pri zaradení dieťaťa do výchovno-vzdelávacej činnosti v triede materskej školy na konkrétnej klinike.
- b) **realizáciou 1. stupňa podporných opatrení** - na úrovni 1. stupňa podporných opatrení poskytuje učiteľka materskej školy adresnú pedagogickú/špeciálno-pedagogickú podporu prostredníctvom úprav foriem, metód a obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti. Využívané sú aj prvky hrovej terapie, artefietiky, muzikoterapie, psychomotorickej terapie a zmyslovej stimulácie.

Podpora zahŕňa najmä:

- bezbariérový prístup k hračkám, učebným pomôckam, detskej literatúre, digitálnym technológiám v priestoroch tried,
- odstraňovanie organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní,
- individualizáciu cieľov, obsahu a hodnotenia výchovy a vzdelávania s ohľadom na vekové, individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a aktuálny zdravotný stav dieťaťa vo väzbe na mieru únavy, obmedzený pohyb, úpravu stravovania, zmeny nálad alebo

koncentrácie pozornosti, príp. iné symptómy, ktoré sú spôsobené liečbou akútneho príp. chronického ochorenia,

- úpravu hrového a edukačného prostredia v rámci individuálnej výchovno-vzdelávacej činnosti pri lôžku dieťaťa,
- zabezpečenie činností na rozvoj pohybových, komunikačných a kognitívnych schopností, zmyslového vnímania, sociability, emocionality a sebaobsluhy,
- tvorbu hrového prostredie podľa záujmu dieťaťa, na základe jeho samostatného rozhodovania sa a predstáv,
- rešpektovanie individuálneho tempa učenia sa dieťaťa,
- podporu zmyslového vnímania, pohybových schopností a relaxácie,
- využívanie kompenzačných a podporných pomôcok,
- podporu fyzického a duševného zdravia a prevenciu výskytu rizikového správania.

c) poradenskej činnosti a spolupráce s rodinou

Súčasťou realizácie PO je systematická poradenská činnosť pre zákonných zástupcov, v rámci ktorej učiteľka materskej školy:

- poskytuje informácie o možnostiach pokračovania PO počas hospitalizácie,
- usmerňuje rodičov na odborných zamestnancov nemocnice (klinický psychológ, logopéd, liečebný pedagóg, fyzioterapeut, diétna a sociálna sestra),
- odporúča návštevu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie v mieste bydliska dieťaťa v prípade potreby dlhodobej intervencie alebo úpravy stupňa podpory.

d) multidisciplinárneho prístupu

Implementácia podporných opatrení sa uskutočňuje v úzkej spolupráci s odbornými zamestnancami nemocníc, čím sa zabezpečuje súlad špeciálno-pedagogickej intervencie s aktuálnym zdravotným stavom dieťaťa. PO sú realizované v rámci multidisciplinárneho prístupu, ktorý prepája pedagogickú/špeciálno-pedagogickú a zdravotnú starostlivosť s cieľom podporiť psychickú pohodu, stabilitu a optimálny vývin dieťaťa počas hospitalizácie.

Materská škola pri zdravotníckom zariadení je zapojená do projektu „**Vnímajkovia – podpora inkluzívneho prístupu v praxi**“, ktorý Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie zaradil medzi oficiálne inovácie vo vzdelávaní na Slovensku.. Projekt je zameraný na podporu inkluzívneho vzdelávania, rozvoj sociálnych a emocionálnych zručností detí, empatie, tolerance a prijímania odlišností.

Prostredníctvom komplexných metodických materiálov, príbehov, bábok, hier a zážitkových aktivít podporujeme u chorých a zdravotne oslabených detí primerané vyjadrovanie emócií, rozvíjanie prosociálneho správania, akceptáciu inakosti, vzájomnej spolupráce, pozitívnych sociálnych vzťahov a predchádzanie vytvárania predsudkov už v detskom veku.

8. Stratégie digitálnej transformácie vzdelávania

Digitálna transformácia vzdelávania v materskej škole pri zdravotníckom zariadení predstavuje systematický a pedagogicky ukotvený proces, ktorého cieľom je zmysluplné začleňovanie digitálnych technológií do výchovno-vzdelávacej činnosti a rozvoj digitálnych kompetencií zdravotne znevýhodnených detí predškolského veku v súlade s ich vekovými, individuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zdravotným stavom.

Digitálne technológie vnímame ako podporný nástroj učenia sa, ktorý rozširuje možnosti poznávania, komunikácie, tvorivosti a individualizácie vzdelávania, pričom nenahrádza prirodzenú hru, pohyb, sociálnu interakciu ani bezprostredné skúsenosti detí.

Naša materská škola realizuje digitálnu transformáciu v súlade so strategickými dokumentmi digitálneho vzdelávania Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie a Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené pre predprimárne vzdelávanie.

Špecifikom materskej školy pri zdravotníckom zariadení je poskytovanie predprimárneho vzdelávania chorým a zdravotne oslabeným deťom vo veku od 3 do 6 rokov z celého územia Slovenskej republiky počas ich hospitalizácie v nemocnici. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa uskutočňuje v špecifických podmienkach zdravotníckych zariadení, ktoré sa vyznačujú vysokou premenlivosťou detskej skupiny, rozdielnou dĺžkou hospitalizácie, rôznorodým sociálnym, kultúrnym a jazykovým prostredím a individuálnym zdravotným stavom každého dieťaťa. Tieto špecifiká významne ovplyvňujú organizáciu predprimárneho vzdelávania ako aj možnosti využívania digitálnych technológií v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti.

Digitálna transformácia vzdelávania vychádza z reálnych podmienok jednotlivých klinických pracovísk zdravotníckych zariadení. Technické vybavenie a dostupnosť internetového pripojenia nie sú na všetkých pracoviskách rovnaké, preto materská škola využíva predovšetkým prenosné digitálne zariadenia a digitálne vzdelávacie zdroje, ktoré umožňujú realizovať výchovno-vzdelávaciu činnosť aj bez trvalého internetového pripojenia.

Z uvedeného dôvodu naša materská škola vníma digitálnu transformáciu vzdelávania ako postupný dlhodobý proces skvalitňovania výchovno-vzdelávacej činnosti zdravotne znevýhodnených detí, ktorý rešpektuje špecifiká nemocničného prostredia.

***Cieľom** nie je maximalizovať využívanie digitálnych technológií, ale využívať ich bezpečne, zodpovedne, účelne a primerane veku i zdravotnému stavu detí tak, aby podporovali motiváciu k učeniu, psychickú pohodu, individualizáciu vzdelávania, inklúziu a rovnosť príležitostí počas hospitalizácie v nemocnici.*

Ciele digitálnej transformácie vzdelávania

pre choré a zdravotne oslabené deti predškolského veku:

- porozumieť základným javom digitálnej doby,
- podporovať pozitívne, bezpečné a zodpovedné postoje k digitálnym technológiám,
- budovať základy digitálneho a informatického myslenia prostredníctvom hry, objavovania, tvorivých činností a riešenia problémových situácií,
- rozvíjať digitálne kompetencie s využitím veku primeraných digitálnych aj nedigitálnych nástrojov.

pre materskú školu:

- zefektívňovať riadiace, pedagogické a administratívne procesy školy prostredníctvom digitálnych nástrojov,
- podporovať profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v oblasti využívania digitálnych technológií vo výchovno-vzdelávacej činnosti,

- postupne modernizovať technické vybavenie školy podľa finančných a organizačných možností,
- posilňovať digitálnu bezpečnosť, ochranu osobných údajov a digitálnej etiky,
- rozvíjať spoluprácu so zdravotníckymi zariadeniami a ďalšími partnermi prostredníctvom vhodných digitálnych komunikačných nástrojov.

Oblasti digitálnej transformácie vzdelávania

Digitálna transformácia vzdelávania sa realizuje v týchto vzájomne prepojených oblastiach:

- výchovno-vzdelávacia činnosť,
- riadenie školy,
- komunikácia a spolupráca,
- profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov,
- materiálno-technické zabezpečenie,
- kybernetická bezpečnosť a digitálna etika.

❖ Digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacej činnosti

V našej materskej škole sú digitálne technológie prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a predstavujú podporný prostriedok k rozvoju poznávacích procesov a elementárnych digitálnych kompetencií detí primerane ich veku, zdravotnému stavu, individuálnym potrebám, dĺžke hospitalizácie, odporúčaniam zdravotníckeho personálu a technickým možnostiam jednotlivých pracovísk. Umožňujú individualizovať vzdelávanie, podporujú motiváciu k učeniu, tvorivosť, komunikáciu, samostatnosť a riešenie problémov. Zároveň umožňujú sprostredkovať vzdelávací obsah primeraným spôsobom aj deťom, ktoré sa vzhľadom na svoj aktuálny zdravotný stav nemôžu zapájať do všetkých skupinových činností alebo potrebujú individuálny prístup.

Z dôvodu špecifickosti nemocničného prostredia využívame digitálne technológie aj na sprostredkované pozorovanie prírody, prírodných javov, živých organizmov a okolitého prostredia, najmä v situáciách, keď zdravotný stav dieťaťa, liečebný režim alebo podmienky zdravotníckeho zariadenia neumožňujú priame pozorovanie a skúmanie. Prostredníctvom digitálnych obrazových a audiovizuálnych zdrojov tak deťom približujeme vzdelávací obsah a vytvárame príležitosti na pozorovanie, objavovanie a získavanie nových poznatkov aj počas hospitalizácie.

Digitálne technológie nenahrádzajú prirodzenú hru, osobný kontakt ani zážitkové učenie, ale vhodne ich dopĺňajú. Využívame ich aj pri tvorivých, relaxačných a prezentačných aktivitách, napríklad pri prezentácii detskej tvorby (fotodokumentácia výtvarných prác), hudobno-relaxačných činnostiach alebo pri sprostredkovaní tematických edukačných prezentácií. Vzhľadom na špecifiká nemocničného prostredia využívame predovšetkým prenosné digitálne zariadenia a digitálne vzdelávacie zdroje, ktoré umožňujú flexibilnú realizáciu skupinových aj individuálnych vzdelávacích aktivít v súlade s hygienickými normami a podmienkami jednotlivých zdravotníckych zariadení.

Vo výchovno-vzdelávacej činnosti využívame najmä:

- notebooky s tematickými edukačnými prezentáciami vytvorenými učiteľkami a digitálnymi učebnými materiálmi,
- edukačný program Alfík určený pre deti predškolského veku,

- výučbové CD programy Stiefel zamerané na poznávanie ľudského tela, zdravia, prírody, rodiny, dopravy, farieb a tvarov,
- hovoriace knihy a interaktívne IRS perá,
- digitálne mikroskopy,
- robotickú hračku Bee-Bot,
- grafické programy RNA a Tux Paint,
- interaktívnu tabuľu, dotykový monitor a digitálny systém Nirvána na vybraných pracoviskách materskej školy.

Na pracoviskách, kde sú vytvorené vhodné technické podmienky s možnosťou dostupného internetového pripojenia, využívame aj digitálne vzdelávacie platformy a aplikácie, najmä VIKI, Welcome Idea a diagnostický nástroj I-sophi 5-7, ktoré podporujú individualizáciu vzdelávania, pedagogickú diagnostiku vývinu dieťaťa a rozvoj digitálnych kompetencií primeraných predškolskému veku.

Pedagogické princípy využívania digitálnych technológií:

- primeranosť veku, individuálnym potrebám a zdravotnému stavu dieťaťa,
- asistované učenie pod vedením pedagogického zamestnanca školy,
- individualizácia a diferenciacia vzdelávania,
- inkluzívny prístup podporujúci aktívne zapojenie všetkých detí,
- rovnováha medzi digitálnymi a nedigitálnymi aktivitami,
- ochrana fyzického a psychického zdravia detí,
- bezpečné, etické a zodpovedné používanie digitálnych technológií,
- partnerstvo so zákonnými zástupcami detí pri vytváraní zdravých návykov využívania digitálnych technológií (metodické materiály a odporúčania pre rodičov so zameraním na veku primerané digitálne vzdelávacie zdroje a ich využívanie v priestoroch triedy alebo nemocničnej izby aj mimo priamej prítomnosti pedagogického zamestnanca materskej školy).

❖ Digitalizácia riadenia školy

Škola využíva digitálne technológie aj pri riadení a organizácii svojej činnosti. elektronické spracovanie riadiacich, pedagogických, administratívnych a ekonomických procesov; využívanie webového sídla školy; elektronickú komunikáciu so zamestnancami, zriaďovateľom, MŠVVaM SR, orgánmi štátnej správy, zdravotníckymi zariadeniami, rodičmi a ďalšími partnermi.

❖ Modernizácia a dostupnosť technického vybavenia

Našou snahou je postupne modernizovať technické vybavenie pracovísk materskej školy a zlepšovať dostupnosť stabilného internetového pripojenia v spolupráci so zdravotníckymi zariadeniami. Rozširujeme dostupnosť digitálnych vzdelávacích zdrojov využiteľných aj bez internetového pripojenia. Uprednostňujeme mobilné, bezpečné a jednoducho dezinfikovateľné digitálne technológie vhodné do nemocničného prostredia.

❖ Transparentná komunikácia a spolupráca

Materská škola rozvíja bezpečné komunikačné nástroje podporujúce efektívnu spoluprácu a transparentnú komunikáciu so zriaďovateľom, MŠVVaM SR, vedeniami nemocníc, zdravotníckym personálom, odbornými zamestnancami, rodičmi a ďalšími partnermi.

❖ **Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov**

Vedenie školy systematicky podporuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v oblasti digitálnych kompetencií s dôrazom na efektívne využívanie digitálnych technológií vo výchovno-vzdelávacej činnosti, tvorbu digitálnych vzdelávacích materiálov, individualizáciu vzdelávania hospitalizovaných detí.

❖ **Kybernetická bezpečnosť a digitálna etika**

Budujeme bezpečné digitálne prostredie materskej školy založené na ochrane osobných údajov, rešpektovaní etických princípov, bezpečnom používaní digitálnych technológií a zodpovednom správaní v online prostredí. Súčasťou tejto oblasti je pravidelné vzdelávanie zamestnancov v oblasti informačnej a kybernetickej bezpečnosti, dodržiavanie interných bezpečnostných pravidiel, aktívna spolupráca s externým IT technikom školy a správcami informačných systémov zdravotníckych zariadení.

V spolupráci so zdravotníckym personálom podporujeme u hospitalizovaných detí zdravé, bezpečné a veku primerané využívanie digitálnych technológií. Pri plánovaní a realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti rešpektujeme odborné odporúčania pediatrov pre používanie obrazových médií u detí predškolského veku a usilujeme sa predchádzať negatívnym dôsledkom nadmerného alebo nevhodného používania mobilných telefónov, tabletov a iných digitálnych zariadení. Vychádzame z dokumentu **Odporúčania na zdravé používanie obrazových médií u detí a adolescentov – Slovensko 2025**, ktorý vydala Slovenská pediatricka spoločnosť. (www.pediatridetom.sk)

Hodnotenie stratégie digitálnej transformácie vzdelávania

Napĺňanie stratégie digitálnej transformácie vzdelávania naša materská škola pravidelne monitoruje a vyhodnocuje prostredníctvom autoevalvácie, hodnotenia výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu, profesijnej reflexie pedagogických zamestnancov a analýzy materiálo-technických podmienok. Získané poznatky využíva pri aktualizácii inovačných stratégií, plánovaní profesijného rozvoja zamestnancov a ďalšom rozvíjaní digitálnej kultúry materskej školy.

Vízia rozvoja digitálnej kultúry školy

Digitálna transformácia vzdelávania predstavuje dlhodobý, systematický a komplexný proces zameraný na modernizáciu a skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho prostredia v špecifických podmienkach nemocničnej materskej školy. Jej cieľom je efektívne využívať digitálne technológie na podporu kvalitného predprimárneho vzdelávania hospitalizovaných detí, zefektívňovať riadenie a organizačné procesy školy, rozvíjať digitálne kompetencie pedagogických zamestnancov a vytvárať podmienky pre bezpečné, inkluzívne a podnetné vzdelávacie prostredie. Digitálna transformácia vzdelávania pritom nepredstavuje iba zavádzanie moderných technológií, ale predovšetkým premyslenú zmenu v prístupe k výchovno-vzdelávacej činnosti, profesijnému rozvoju zamestnancov, spolupráci s partnermi a budovaniu digitálnej kultúry školy.

Dlhodobou víziou materskej školy je vytvárať prostredie, v ktorom digitálne technológie prirodzene podporujú psychickú pohodu hospitalizovaných detí, ich rovnosť príležitostí, rozvoj digitálnych kompetencií primeraných veku a úspešnú prípravu na ďalšie vzdelávanie a život v digitálnej spoločnosti. Škola bude naďalej systematicky rozvíjať digitálne kompetencie detí

aj pedagogických zamestnancov, podporovať bezpečné a zodpovedné využívanie digitálnych technológií, rozširovať spoluprácu so zriaďovateľom, zdravotníckymi zariadeniami, rodičmi a ďalšími partnermi a vytvárať digitálnu kultúru založenú na profesionalite, inováciách, bezpečnosti, spolupráci a rešpektovaní individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb každého dieťaťa.

9. Záver

V školskom vzdelávacom programe sú vymedzené ciele, obsah, podmienky a stratégie predprimárneho vzdelávania v súlade s individuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami detí chorých a zdravotne oslabených vo väzbe na ich zdravotný stav. Edukačné stratégie a metódy sú zamerané na podporu aktívneho učenia, hry, emocionálnej stability, sociálnych vzťahov a komplexného harmonického rozvoja osobnosti dieťaťa v špecifických podmienkach zdravotníckeho zariadenia (nemocnice).

Školský vzdelávací program vytvára priestor na uplatňovanie individuálneho, humanistického a inkluzívneho prístupu k dieťaťu a zároveň podporuje kontinuitu predprimárneho vzdelávania aj počas jeho hospitalizácie v nemocnici.

Pri jeho tvorbe sme dbali na to, aby bol školský vzdelávací program:

- v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a Vzdelávacím programom pre deti choré a zdravotne oslabené pre predprimárne vzdelávanie,
- rešpektujúci voči špecifikám výchovy a vzdelávania detí počas liečebného, rehabilitačného alebo ozdravného procesu v zdravotníckom zariadení,
- orientovaný na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby, zdravotný stav, psychickú pohodu a aktuálne možnosti detí,
- citlivý vo vzťahu k sociálno-ekonomickým, kultúrnym a zdravotným odlišnostiam detí,
- variabilný vo vzťahu k deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zameraný na vytváranie bezpečného, podnetného, inkluzívneho a emocionálne podporujúceho prostredia,
- obohatený o prvky humanizácie hospitalizácie, ochrany práv hospitalizovaného dieťaťa, podpory prosociálneho správania a emocionálneho rozvoja detí,
- otvorený implementácií inovatívnych edukačných stratégií, projektov a zážitkových foriem vzdelávania,
- realizovateľný v priestoroch tried materskej školy na jednotlivých klinických pracoviskách nemocníc aj formou individuálnej výchovno-vzdelávacej činnosti pri lôžku dieťaťa,
- podporujúci spoluprácu materskej školy, zdravotníckeho personálu a rodiny pri podpore dieťaťa počas jeho hospitalizácie v nemocnici,
- organizačne a obsahovo prispôsobený dennému chodu nemocníc, liečebnému režimu, heterogénnemu zloženiu detí a dĺžke hospitalizácie,
- prepojený s preventívnymi, podpornými, desegregačnými a inkluzívnymi projektami školy.

Zoznam príloh

Príloha č. 1

Obsahové celky učebných osnov a ich tematické zameranie

Príloha č. 2

Doplnenie vzdelávacej oblasti: **Človek a spoločnosť**

Podoblast': **Prosociálne správanie**

Tematické zameranie: **Práva hospitalizovaného dieťaťa a humanizácia hospitalizácie**

Vlastné vzdelávacie štandardy vychádzajúce z princípov dokumentu „Charta práv hospitalizovaných detí“

Príloha č. 3

Doplnenie vzdelávacej oblasti: **Človek a svet práce**

Podoblast': **Remeslá a profesie**

Tematické zameranie: **Finančná gramotnosť**

Vlastné autorské spracovanie vzdelávacích štandardov zameraných na rozvoj finančnej gramotnosti

Príloha č. 1

Obsahové celky učebných osnov a ich tematické zameranie

MESIAC	OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
9.	Doma a v materskej škole	Vitajte v materskej škole Ja a moja rodina Kde bývam - mesto, dedina Doprava a bezpečnosť na ceste Babie leto
10.	Farby jesene	Jesenné práce na poli a v záhrade Počasie a oblečenie Rastliny a plody jesene Tajomstvo lesa - stromy, kríky, huby Voľne žijúce zvieratá
11.	Chránime si zdravie	Ľudské telo Zdravie a choroba Ľudia a ich práca Časové vzťahy Halloween - nebojme sa strašidielok
12.	Vôňa Vianoc	Mikuláš, čo mi dáš? Adventný čas. Darček pod stromček. Nesieme Vám koledu
1.	Kúzlo zimy	Pani Zima Zimné hry a športy Zvieratká v zime Kráľovstvo snehu a ľadu Počítač je kamarát
2.	Svet okolo nás	Predmety a ich vlastnosti Karneval Vtáky v zime, starostlivosť o vtáky Tradičné remeslá
3.	Kniha - môj priateľ	Prišla na svet kniha Na polici v knižnici Slniečko sa zobudilo Od semienka k rastlinke Na hospodárskom dvore
4.	Svieža jar	Veľká noc Putovanie vodnej kvapky Zdravá krajina Vesmír a jeho záhady Život stromov
5.	Srdce dokorán	Neživá príroda Deň matiek Na lúke a pri vode Záhradné a lúčne kvety Slovensko - môj domov, moja vlasť
6.	Veselé leto	Medzinárodný deň detí Spoznávame svet Exotické a cudzokrajné zvieratá Morský svet Hurá prázdniny

SEPTEMBER	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Doma a v materskej škole	Vítajte v materskej škole Ja a moja rodina Kde bývam - mesto, dedina Doprava a bezpečnosť na ceste Babie leto

Charakteristika obsahového celku:

Cieľom obsahového celku „Doma a v materskej škole“ je vytvárať príjemnú a bezpečnú atmosféru v materskej škole, podporovať vzájomné pozitívne vzťahy a osvojovať si pravidlá spoločenského správania. Deti sa oboznamujú s prostredím nemocničnej materskej školy, učiteľkami, zdravotníckym personálom, odbornými zamestnancami a ďalšími zamestnancami nemocníc. Osvojujú si sebaobslužné návyky, pravidlá spoločenského správania a rozvíjajú pohybové schopnosti. Učia sa orientovať v režime dňa, poznávajú jednotlivých členov rodiny a miesto svojho bydliska, rozlišujú mesto a dedinu a získavajú základné poznatky o najbližšom okolí. Získavajú základné poznatky o dopravných prostriedkoch a bezpečnom správaní v cestnej premávke. Sprostredkovaným pozorovaním zmien v prírode poznávajú charakteristické znaky jesene, rozvíjajú si pozitívny vzťah k prírode a životnému prostrediu. Prostredníctvom literárnych, hudobných, výtvarných a pohybových aktivít si rozvíjajú komunikačné, umelecké, sociálne a motorické kompetencie, zmyslové vnímanie, tvorivosť a poznávacie schopnosti.

OKTÓBER	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Farby jesene	Jesenné práce na poli a v záhrade Počasie a oblečenie Rastliny a plody jesene Tajomstvo lesa - stromy, kríky, huby Voľne žijúce zvieratá

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti oboznamujú s jesennými prácami na poli a v záhrade, spoznávajú poľnohospodárske plodiny a význam ich pestovania pre človeka. Spoznávajú niektoré stroje poľnohospodárskej techniky a ich prínos pri prácach na poliach, v sadoch či záhradách. Oboznamujú sa s prírodnými javmi ovplyvnenými jesenným počasím. Pri pozorovaní a bádaní opisujú a zaznamenávajú rôzne druhy počasia - ako je dážď, búrka, vietor, dúha, hmla...a určujú ako sa správne obliekať vzhľadom na počasie. Poznávajú rozmanitosť rastlinnej a živočíšnej ríše, rôzne druhy ovocia a zeleniny, stromy, kríky a voľne žijúce zvieratá. Uvedomujú si, že les tvorí dôležitú súčasť životného prostredia a učia sa chápať jeho význam pre zdravie človeka. Oboznamujú sa s jedlými a nejedlými hubami, učia sa rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva pri zakázanej manipulácii s neznámymi prírodninami a určujú spojitosti medzi rastlinnou a živočíšnou ríšou.

NOVEMBER	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Chránime si zdravie	Ľudské telo Zdravie a choroba Ľudia a ich práca Časové vzťahy Halloween - nebojme sa strašidielok

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti oboznamujú s významom zdravia a zdravého životného štýlu ako prioritnej hodnoty človeka. Poznávajú stavbu ľudského tela, funkciu niektorých orgánov, zásady dentálnej hygieny a učia sa rozlišovať zdravé a nezdravé stravovanie. Vytvárajú si pozitívny vzťah k pohybu ako súčasti zdravého životného štýlu. Vzhľadom na profiláciu materskej školy pri zdravotníckom zariadení deti využívajú klinické prostredie nemocnice, v ktorom si prostredníctvom primeraných praktických činností a vhodných reálnych zdravotníckych pomôcok rozvíjajú elementárne povedomie o ochrane zdravia a prevencii ochorení, formujú si zodpovedný prístup k vlastnému zdraviu i zdraviu iných. Pozorovaním a rozhovormi spoznávajú rôzne povolania a tradičné remeslá, uvedomujú si význam práce človeka a získavajú praktické zručnosti pri jednoduchých pracovných činnostiach. Orientujú sa v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka jedného dňa. Prostredníctvom spoločných zážitkových aktivít, hier a tvorivých činností si rozvíjajú fantáziu, a odbúravajú strach z neznámeho a nepoznaného.

DECEMBER	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Vôňa Vianoc	Mikuláš, čo mi dáš? Adventný čas. Darček pod stromček. Nesieme Vám koledu

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti spoznávajú tradície a zvyky našej kultúry spojené s obdobím adventu a Vianoc. Prežívajú sviatočnú atmosféru, osvojujú si hodnoty vzájomnej pomoci, spolupatričnosti a sebareflexie, rozvíjajú osobnostné a sociálne kompetencie. Aktívne sa podieľajú na príprave vianočnej výzdoby jednotlivých kliník nemocníc a prostredníctvom spoločných aktivít, piesní, básní a kolied prežívajú radosť a pocit blízkosti, ktoré im pomáhajú zmierňovať odlúčenie od domova, rodiny a spríjemňujú pobyt v nemocničnom prostredí. Počúvajú s porozumením rôzne literárne žánre a postupne rozlišujú skutočné a vymyslené príbehy. Učia sa spolupracovať, rešpektovať pravidlá a vyjadrovať vlastné zážitky a pocity rôznymi umeleckými prostriedkami. Všetky činnosti smerujú k vytváraniu pozitívnej emocionálnej klímy a k prežívaniu radostnej a pokojnej atmosféry vianočných sviatkov aj počas hospitalizácie dieťaťa v nemocničnom prostredí.

JANUÁR	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Kúzlo zimy	Pani Zima Zimné hry a športy Zvieratká v zime Kráľovstvo snehu a ľadu Počítač je kamarát

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti oboznamujú s charakteristickými znakmi zimného obdobia, spoznávajú zimné športy a význam pohybu pre zdravie človeka a zdravý životný štýl. Osvojujú si zásady bezpečného správania sa pri športe a pohybových aktivitách, rozvíjajú pozitívny vzťah k aktívnemu spôsobu života a k pohybu ako prostriedku upevňovania zdravia. Poznávajú život zvierat v zimnom období, vytvárajú si pozitívny vzťah k živej a neživej prírode a osvojujú si ochranárske postoje. Prostredníctvom hier, pozorovania, skúmania a experimentovania objavujú zákonitosti prírodných a fyzikálnych javov a rozvíjajú svoje bádateľské schopnosti. Pomocou digitálnych technológií a výučbových edukačných programov získavajú základy digitálnej gramotnosti, rozvíjajú si logické a kritické myslenie, slovnú zásobu, uplatňujú spisovnú podobu jazyka a vyjadrujú vlastné myšlienky, zážitky a skúsenosti.

FEBRUÁR	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Svet okolo nás	Predmety a ich vlastnosti Karneval Vtáky v zime, starostlivosť o vtáky Tradičné remeslá

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti skúmaním a manipuláciou s rôznymi predmetmi, hračkami a materiálmi oboznamujú s ich vlastnosťami a možnosťami využitia v bežnom živote. Rozvíjajú si zmyslové vnímanie, elementárne matematické predstavy, tvorivosť a získavajú základy matematickej, technickej a digitálnej gramotnosti. Poznávajú ľudové tradície a zvyky fašiangového obdobia, aktívne sa podieľajú na príprave karnevalu a tvorbe karnevalových masiek. Prostredníctvom rôznych výtvarných, pracovných, hudobných a dramatických aktivít vyjadrujú vlastné emócie, zážitky, učia sa spolupracovať a počúvať druhých. Oboznamujú sa s tradičnými remeslami a rôznymi povolaniami, uvedomujú si význam práce pre človeka a rozvíjajú vlastné motorické kompetencie. Poznávajú spôsob života rôznych druhov vtákov v zimnom období, osvojujú si praktické činnosti starostlivosti o ne, čím si rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode a živým organizmom. Vlastné predstavy o okolitom svete vyjadrujú rôznymi výrazovými umeleckými prostriedkami, rozvíjajú si predčitateľskú, hudobnú, pohybovú, výtvarnú a kultúrnu gramotnosť.

MAREC	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Kniha - môj priateľ	Prišla na svet kniha Na polici v knižnici Slniečko sa zobudilo Od semienka k rastlinke Na hospodárskom dvore

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti oboznamujú s knihou ako zdrojom poznania a kultúrnou hodnotou. Spoznávajú rôzne druhy písanej kultúry a literárne žánre, rozvíjajú si predčitateľskú gramotnosť, kultivovaný rečový prejav a pozitívny vzťah ku knihám a literárnemu umeniu. Počúvaním, reprodukováním a dramatizáciou príbehov si upevňujú čitateľské návyky a rozvíjajú komunikačné kompetencie. Poznávajú charakteristické znaky jarného obdobia, premeny počasia v prírode a základné životné prejavy rastlín ako je klíčenie, rast a rozmnožovanie. Prostredníctvom pozorovania, pokusov a bádateľských aktivít objavujú význam svetla, tepla, vzduchu a vody pre život rastlín. Učia sa o význame rastlín liečivých a nebezpečenstve jedovatých, rozlišujú typické znaky ochorenia a zdravia a možnosti poškodenia zdravia. Oboznamujú sa s hospodárskymi zvieratami a ich mláďatami, spoznávajú a rozlišujú ich charakteristické znaky, životné prejavy, zvuky, spôsob a miesto života. Učia sa, aký význam a úžitok majú hospodárske zvieratá a poznávajú produkty živočíšneho.

APRÍL	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Svieža jar	Veľká noc Putovanie vodnej kvapky Zdravá krajina Vesmír a jeho záhady Život stromov

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém sa deti oboznamujú s ľudovými tradíciami a zvykm Veľkej noci na Slovensku, prezentujú svoje zážitky a skúsenosti z rodinného prostredia. Spoznávajú význam prírody pre človeka, rozvíjajú si environmentálne cítenie a utvárajú základy zodpovedného vzťahu k životnému prostrediu. Tematické uchopenie Dňa Zeme poskytuje široké možnosti k posilňovaniu ochranárskych postojov k prírode a spoluzodpovednosti za kvalitu životného prostredia. Experimentovaním a praktickými činnosťmi objavujú kolobeh vody v prírode, význam rozumného využívania prírodných zdrojov a dôležitosť ochrany stromov a ostatných živých organizmov. Vykonávajú separovanie odpadu, tvoria s odpadových materiálov, čím si uvedomujú vlastnú spoluzodpovednosť za kvalitu životného prostredia a osvojujú si ochranárske postoje. Rozlišujú pozitívne a negatívne prejavy správania, spolupracujú pri spoločných činnostiach. Prostredníctvom encyklopédií, detskej literatúry, digitálnych technológií a bádateľských aktivít si rozširujú poznatky o vesmíre a možnostiach jeho skúmania človekom.

MÁJ	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Srdce dokorán	Neživá príroda Deň matiek Na lúke a pri vode Záhradné a lúčne kvety Slovensko - môj domov, moja vlasť

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém si deti poznávaním rozkvitajúcej prírody rozvíjajú svoje prírodovedné poznatky a bádateľské schopnosti. Sprostredkovaným pozorovaním a skúmaním spoznávajú neživú prírodu, život hmyzu, vodných živočíchov, záhradné a lúčne kvety a uvedomujú si ich význam pre človeka a životné prostredie. Utvárajú si pozitívny vzťah k prírode a osvojujú si zásady jej ochrany. Deti sa oboznamujú so Slovenskom ako svojou vlasťou, poznávajú jeho prírodné a kultúrne bohatstvo, štátne symboly, tradície a folklór, čím si rozvíjajú si základy národného povedomia a spolupatričnosti. Prostredníctvom spoločných aktivít pri príležitosti Dňa matiek si prehlbujú citové vzťahy k členom svojej rodiny, domovu, kamarátom a učiteľkám. Rozvíjajú si osobnostné a sociálne kompetencie. Vyjadrujú vlastné emócie, spolupracujú pri spoločných činnostiach a prostredníctvom rôznych umeleckých výrazových prostriedkov prejavujú vlastnú jedinečnosť a spolupatričnosť s ostatnými.

JÚN	
OBSAHOVÝ CELOK	TÉMA
Veselé leto	Medzinárodný deň detí Spoznávame svet Exotické a cudzokrajné zvieratá Morský svet Hurá prázdniny

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom jednotlivých tém si deti rozširujú poznanie o multikultúrnej a socioekonomickej rozmanitosti sveta. Poznávajú iné ľudské rasy a národnosti, oboznamujú sa s ich kultúrou, zvykmi a spôsobom ich života. Rozvíjajú si postoje tolerancie, rešpektu, úcty a vzájomného porozumenia. Aktívne sa zapájajú do osláv MDD, ktorý sa nesie v duchu zábavy, spoločných hier a súťaží. Využívaním encyklopédií, detskej literatúry, digitálnych technológií, rôznych médií a sprostredkovaného pozorovania sa deti oboznamujú s jednotlivými kontinentami, krajinami, moriami a oceánmi. Spoznávajú exotické a morské živočíchov žijúce v ich prirodzenom prostredí, rozširujú si poznanie o ich stavbe tela, mláďatách, mieste prirodzeného výskytu a spôsobe života. Rozlišujú typické znaky leta ako ročného obdobia a spoznávajú charakteristické zmeny v prírode. Prakticky si upevňujú návyky podporujúce ochranu života a zdravia, správnej životosprávy, pitného režimu a ochrany pred slnečným žiarením. Uvedomujú si význam dodržiavania pravidiel cestnej premávky a bezpečného správania sa pri kontakte s neznámymi osobami.

Príloha č. 2

Doplnenie vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“

Podoblast': Prosociálne správanie

Tematické zameranie: Práva hospitalizovaného dieťaťa (Charta práv hospitalizovaných detí, humanizácia hospitalizácie)

Obsah vzdelávania je rozšírený vzhľadom na špecifické podmienky materskej školy pri zdravotníckom zariadení, ktorá poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom chorým a zdravotne oslabeným počas ich hospitalizácie v nemocnici. Vlastné doplnené vzdelávacie štandardy nadväzujú na školský vzdelávací program a zameriavajú sa na uplatňovanie princípov humanizácie hospitalizácie, podporu adaptácie, bezpečia a psychickej pohody detí v nemocničnom prostredí.

Zdôvodnenie doplnenia vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“

Vlastné doplnené vzdelávacie štandardy vychádzajú z princípov dokumentu **Charta práv hospitalizovaných detí**, ktorý zdôrazňuje právo každého dieťaťa na prítomnosť rodiča alebo blízkej osoby, poskytovanie primeraných informácií, vytváranie bezpečného prostredia, rešpektovanie vekových a individuálnych potrieb, ako aj právo na hru, oddych a vzdelávanie počas liečebného, rehabilitačného alebo ozdravného procesu v zdravotníckom zariadení.

Ich cieľom nie je osvojovanie právnych poznatkov, ale vytváranie pozitívnych sociálno-emocionálnych skúseností dieťaťa počas pobytu v nemocnici. Podporujú rozvoj empatie, dôvery, solidarity, vzájomnej pomoci, spolupráce a rešpektu k individuálnym potrebám a odlišnostiam detí. Zároveň pomáhajú deťom primeraným spôsobom zvládať nové a často náročné situácie spojené s hospitalizáciou a podporovať pocit bezpečia, dôvery a odolnosti v nemocničnom prostredí.

Rozšírenie vzdelávacích štandardov zohľadňuje zdravotný stav, individuálne možnosti a aktuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí chorých a zdravotne oslabených. Ich obsah je koncipovaný tak, aby nedochádzalo k obsahovej duplicitě s výkonovými štandardmi Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené, ale aby ich funkčne dopĺňal o špecifiká pôsobenia materskej školy priamo v nemocničnom prostredí.

Charta práv hospitalizovaných detí ako východiskový dokument

Chartu práv hospitalizovaných detí (ďalej len „Charta“) vnímame ako východiskový a metodický dokument pre tvorbu doplnených učebných osnov školského vzdelávacieho programu a špeciálnopedagogické pôsobenie materskej školy pri zdravotníckom zariadení. Nie je chápaná ako samostatný vzdelávací obsah určený na priame osvojovanie deťmi. Jednotlivé princípy Charty uplatňujeme prirodzene prostredníctvom každodennej organizácie výchovno-vzdelávacej činnosti, úpravy prostredia, spolupráce so zdravotníckym personálom a rodinou, komunikácie s dieťaťom a podpory jeho psychickej pohody počas hospitalizácie. Princípy Charty sa premietajú do vlastných vzdelávacích štandardov a do špeciálno-pedagogickej práce s deťmi s cieľom podporovať ich bezpečie, dôstojnosť, emocionálnu istotu a pozitívne prežívanie hospitalizácie v zdravotníckom zariadení..

7.4.4 Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

10. Prosociálne správanie 10.1 Práva hospitalizovaného dieťaťa.

Výkonový štandard	Obsah vzdelávania
Dieťa choré a zdravotne oslabené je schopné v závislosti od druhu, charakteru a závažnosti zdravotného znevýhodnenia:	
Poznať na elementárnej úrovni práva hospitalizovaného dieťaťa v nemocnici.	Dieťa má právo na starostlivosť, ochranu, bezpečie a rešpekt počas hospitalizácie. Postupné oboznamovanie s právami hospitalizovaného dieťaťa vychádzajúcimi z dokumentu „ Charta práv hospitalizovaných detí “.
Poznať význam zdravotníckej starostlivosti, liečby a prevencie pre zdravie človeka.	Budovanie dôvery k zdravotníckemu personálu a ďalším dospelým osobám v nemocničnom prostredí. Primerané porozumenie významu zdravotnej starostlivosti o človeka, prevencie a liečebných postupov.
Vnímať prítomnosť rodiny a blízkych osôb pre pocit bezpečia a istoty počas hospitalizácie.	Dieťa má právo byť v kontakte s rodičmi alebo blízkymi osobami. Podpora kontaktu s rodinou a blízkymi osobami v súlade s podmienkami zdravotníckeho zariadenia. Posilňovanie pocitu bezpečia, dôvery a emocionálnej stability dieťaťa prostredníctvom spolupráce rodiny, materskej školy a zdravotníckeho personálu nemocnice.
Vyjadriť a slovne opísať vlastné pocity, obavy a potreby.	Dieťa a jeho rodičia majú právo byť primeraným spôsobom informovaní počas hospitalizácie. Podpora porozumenia v záťažovej situácii počas hospitalizácie. Vytváranie priestoru na rozhovor, hru a činnosti podporujúce zvládanie záťažových situácií. Eliminácia strachu z nemocničného prostredia a zdravotníckych úkonov.
Zapájať sa do hier, vzdelávacích a tvorivých aktivít v nemocničnej materskej škole.	Humanizácia hospitalizácie. Premena klinického prostredia nemocnice na podnetný hrový, tvorivý a edukačný priestor, ktorý evokuje prirodzený svet dieťaťa. Vytváranie veku primeraného a emocionálne bezpečného prostredia. Podpora psychickej pohody a zmiernenie negatívneho vplyvu ochorenia na psychiku dieťaťa.
Prejavovať ohľaduplnosť, empatiu a rešpekt voči iným deťom v nemocničnom prostredí.	Rozvíjanie prosociálneho správania, spolupráce, solidarity, pomoci a tolerancie. Rešpektovanie individuálnych potrieb, zdravotných obmedzení a odlišností detí. Akceptácia sociálnej a kultúrnej rozmanitosti. Dôstojné zaobchádzanie, ochrana súkromia, budovanie bezpečnej a priaznivej sociálno-emocionálnej klímy.

CHARTA PRÁV HOSPITALIZOVANÝCH DETÍ

Charta práv hospitalizovaných detí bola schválená na I. európskej konferencii o hospitalizovaných deťoch v máji 1988.

1. Deti majú byť prijímané do nemocnice iba vtedy, ak starostlivosť, ktorá sa vyžaduje, im nemôže byť rovnako dobre poskytnutá doma alebo pri dennej hospitalizácii.
2. Deti v nemocnici majú vždy právo mať pri sebe svojich rodičov alebo ich zástupcu.
3. Ubytovanie by malo byť poskytované všetkým rodičom a tí by mali byť podporovaní v tom, aby ho prijali.
4. Pre rodičov by to nemalo znamenať finančnú záťaž a nemali by trpieť stratou zárobku.
5. Aby sa rodičia mohli podieľať na opatere svojho dieťaťa, mala by byť podporovaná ich aktívna účasť.
6. Deti i rodičia majú právo byť informovaní spôsobom zodpovedajúcim ich veku a úrovni chápania.
7. Mali by byť prijaté opatrenia na zmiernenie fyzického a emočného šoku. Rodičia majú právo na informačnú účasť pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa starostlivosti o ich deti.
8. Každé dieťa má byť chránené pred zbytočnou liečbou a výskumom. Deti majú byť ošetrované spolu s deťmi, s ktorými majú rovnaké vývojové záujmy, a nemajú byť prijímané na oddelenia dospelých.
9. Deti majú mať všetky podmienky na hry a oddych, na vyučovanie vhodné ich veku a stavu a majú byť v prostredí účelne zariadenom a stimulujúcom, ktoré je zostavené v súlade s ich potrebami.
10. O deti sa má starať personál, ktorého vzdelanie a skúsenosti ho predurčujú reagovať na fyzické, emočné a vývojové požiadavky detí a ich rodín.
11. Kontinuita opatery by mala byť zabezpečená tímom starajúcim sa o deti.
12. S deťmi sa má zaobchádzať s taktom a porozumením a ich súkromie má byť rešpektované.

Zdroj: Charta práv hospitalizovaných detí. Národný ústav detských chorôb, Bratislava. Dostupné online na webovom sídle NÚDCH.

Vlastné pedagogické spracovanie princípov Charty práv hospitalizovaných detí „MOJE PRÁVA V NEMOCNICI“

Každé dieťa má právo:

👉 **Byť v bezpečí.** Dospelí sa o mňa starajú a chránia ma.

👨👩 **Byť v kontakte s rodičmi alebo blízkymi.** Môžem byť v kontakte so svojou rodinou.

❓ **Pýtať sa a rozumieť.** Dospelí mi vysvetlia, čo sa deje.

🗣️ **Povedať svoj názor a svoje pocity.** Môžem povedať, keď ma niečo trápi a mám strach.

🧸 **Hrať sa, tvoriť a vzdelávať sa.** Aj v nemocnici sa môžem hrať, tvoriť a objavovať svet.

👥 **Byť v kontakte s inými deťmi.** Ak mi to môj zdravotný stav a podmienky nemocnice umožňujú, môžem sa hrať a komunikovať s inými deťmi.

❤️ **Byť prijaté také, aké som.** Každé dieťa je dôležité a jedinečné.

🌈 **Oddychovať a uzdravovať sa.** Môžem oddychovať a naberať silu, aby som bol/a zdravší/ia.

Príloha č. 3

Doplnenie vzdelávacej oblasti „Človek a svet práce“

Podoblast': Remeslá a profesie

Tematické zameranie: Finančná gramotnosť

Vzdelávací obsah je rozšírený v súvislosti so špecifickými podmienkami materskej školy pri zdravotníckom zariadení. Doplnené výkonové štandardy sa nezameriavajú na osvojovanie ekonomických poznatkov, ale na vytváranie elementárnych predstáv o hodnote práce, peňazí, koncepte šetrenia a zodpovednom správaní v každodenných situáciách primeraných veku, individuálnym potrebám a zdravotnému stavu dieťaťa.

Zdôvodnenie doplnenia vzdelávacej oblasti „Človek a svet práce“

Do materskej školy pri zdravotníckom zariadení prichádzajú deti s rôznym druhom a závažnosťou zdravotného znevýhodnenia, z rozličného sociálneho, kultúrneho a ekonomického prostredia. Z uvedeného dôvodu rozvíjanie finančnej gramotnosti realizujeme citlivo, inkluzívne a individuálne s rešpektovaním možností, potrieb a aktuálneho zdravotného stavu dieťaťa. Výchovno-vzdelávacie aktivity sú zamerané najmä na vytváranie **pozitívneho vzťahu k hodnotám práce, zodpovednosti a vzájomnej pomoci**, bez vytvárania sociálneho porovnávania materiálnych možností rodín. Učiteľka pristupuje k téme hospodárenia s peniazmi tak, aby podporovala **rovnosť príležitostí, empatiu a rešpekt k rôznym životným situáciám detí**. V predprimárnom vzdelávaní detí chorých a zdravotne oslabených ide o **elementárne základy finančného myslenia**, ktoré deti získavajú najmä prostredníctvom hry, zážitkového učenia a modelových situácií z bežného života. Cieľom je viesť deti k pochopeniu jednoduchých ekonomických súvislostí primeraných ich veku, napríklad, že peniaze získavame za prácu, používame ich na nákup a služby a je vhodné si časť peňazí aj odkladať. Dôležitou súčasťou je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi potrebami a želaniami, osvojovanie si zodpovednosti a sociálnych hodnôt - ako zdieľanie, spolupráca a pomoc druhým.

Finančnú gramotnosť rozvíjame najmä prostredníctvom hry, zážitkového učenia, modelových situácií, rozhovorov a praktických činností primeraných veku a skúsenostiam detí. Dôležitou súčasťou je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi potrebami a želaniami, osvojovanie si zodpovednosti a sociálnych hodnôt - ako sú zdieľanie, spolupráca a pomoc druhým. V podmienkach materskej školy využívame najmä tematické hry, manipulačné činnosti a tvorivé aktivity realizované v triedach materskej školy na jednotlivých klinikách alebo individuálne pri lôžku dieťaťa. Rozšírené výkonové štandardy zároveň zohľadňujú špecifiká edukácie v podmienkach zdravotníckeho zariadenia a podporujú vytváranie bezpečného, podnetného a inkluzívneho prostredia bez porovnávania materiálnych možností rodín.

7.4.5 Vzdelávacia oblasť ČLOVEK ASVET PRÁCE

5. Remeslá a profesie 5.1 Finančná gramotnosť

Výkonový štandard	Obsah vzdelávania
Dieťa choré a zdravotne oslabené je schopné v závislosti od druhu, charakteru a závažnosti zdravotného znevýhodnenia:	
Poznať na elementárnej úrovni význam peňazí v živote človeka.	Elementárne predstavy o význame peňazí v každodennom živote človeka. Peniaze sú platidlo - prostriedok na nákup tovaru a získanie služieb.
Poznať mince a bankovky, na elementárnej úrovni chápať rozdiel v ich hodnotách.	Pomenovanie základných druhov peňazí – mince a bankovky. Jednoduché porovnávanie hodnôt peňazí. Manipulačné a hrové činnosti s modelovými peniazmi.
Poznať postup získavania a míňania peňazí.	Vzťah medzi prácou a peniazmi. Peniaze získavame za prácu a používame ich na nákup. Základné úlohy v ekonomickej situácii (predávajúci – kupujúci). Porozumenie jednoduchej postupnosti: práca → peniaze → nákup.
Poznať dôležitosť sporenia.	Koncept uchovávanía finančnej rezervy. Sporenie ako spôsob odkladania peňazí na neskôr. Jednoduché spôsoby šetrenia (pokladnička, odkladanie mincí) a plánovania nákupu.
Rozlišovať medzi potrebami a želaniami.	Základné životné potreby a želania. Rozlišovanie medzi tým, čo potrebujeme (jedlo, oblečenie) a čo chceme (hračky). Porozumenie situáciám, že nie všetky želania sa dajú hneď splniť.
Rozvíjať zodpovedný prístup k materiálnym hodnotám.	Rozvíjanie sociálnych hodnôt - zodpovednosti, spolupráce, zdieľania a ohľaduplného zaobchádzania s hračkami, učebnými pomôckami, literatúrou a digitálnymi technológiami v triedach materskej školy a počas individuálnych činností pri lôžku dieťaťa.